

ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่สอง
กับพฤติกรรมการสอนของครู

นางสาวเคื่อนเพ็ญ ฤกษ์อราม

003838

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2524

I15b06A30

RELATIONSHIP BETWEEN OBJECTIVES OF TEACHING
THAI LANGUAGE IN PRATHOM TWO AND TEACHERS' TEACHING BEHAVIORS

Miss Duanpen Roakaram

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้น-
 ประถมปีที่สองกับพฤติกรรมการสอนของครู

ชื่อนิสิต นางสาว เคื่อน เพ็ญ ฤกษ์อราม

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2523

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนตามจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สอง และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สอง กับพฤติกรรมการสอนของครู มีสมมติฐานในการวิจัยว่าจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครู การวิจัยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นครูผู้สอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาที่สองของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 สังกัดกรุงเทพมหานคร สุ่มโดยวิธีจับฉลากจำนวน 6 โรงเรียน ศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนเหล่านี้ จำนวน 18 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนประกอบด้วยรายการพฤติกรรมการสอนของครูรวมทั้งสิ้น 83 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม พฤติกรรมการสอน คือ

1 ตุลาคม 2523
 18/10/23

- กลุ่มที่ 1 ให้มีการฝึกทักษะแก่ผู้เรียนทั้งด้านกาารฟัง การพูด การอ่านและการเขียน
- กลุ่มที่ 2 ให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้จักคิด มีเหตุผลและรักการอ่าน
- กลุ่มที่ 3 ให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลินรวมทั้งให้รู้จักการแสดงออกทางอาการปฏิกิริยาและการวางท่าทางที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

ค่าความเที่ยงเฉลี่ยของการสังเกตพฤติกรรมการสอนแต่ละรายกลุ่มพฤติกรรม
เรียงตามลำดับคือ 0.823, 0.842 และ 0.841

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูเป็นรายชื่อในพฤติกรรมการสอนกลุ่มที่ 1 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมสอนในด้านที่เกี่ยวกับทักษะการอ่านและการเขียนมากกว่า ด้านการฟังและการพูด

ในพฤติกรรมการสอนกลุ่มที่ 2 พบว่า ครูส่วนใหญ่แสดงออกในด้านการสอนที่เกี่ยวกับการกระตุ้นให้นักเรียนพูด ตอบ แสดงความคิดเห็นและอธิบายปัญหาหรือตอบคำถามมากกว่าพฤติกรรมด้านอื่น ๆ

ในพฤติกรรมการสอนกลุ่มที่ 3 พบว่า ครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมแสดงออกในด้านการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน รวมถึงกิจกรรมและให้นักเรียนเล่นเกมเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแสดงออกทางอาภักดิ์ปรีชาและการวางท่าทางการฝึกทักษะต่าง ๆ

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สองกับพฤติกรรมการสอนของครู เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ความคาดหวังของผู้ทรงคุณวุฒิในระดับร้อยละ 65 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มที่ 1 สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรและพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 ไม่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมาย

เมื่อถือเกณฑ์ความคาดหวังของผู้ทรงคุณวุฒิในระดับร้อยละ 80 พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูจากการสังเกตไม่สัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ในทุกกลุ่มพฤติกรรมการสอน

Results

The analysis of teachers' teaching behaviors on each item in the first group of teaching behaviors showed that most teachers performed teaching behaviors on reading and writing skill more than on listening and speaking skill .

The teaching behaviors in the second group showed that most teachers was inclined to stimulate the students to speak, answer, express their ideas and to explain the problems more than other activities.

The teaching behaviors in the third group showed that most teachers concentrated in students' interest, learning activities and playing games for fun more than emphasizing on manners and skills practice.

The analysis of relationship between objectives of teaching Thai language in Pratom Two and teachers' teaching behaviors, comparing to the experts' expectation at the level of 65 %, was that, the teachers' teaching behaviors in the first group was related to the objectives of teaching Thai language but the second and the third group were not.

By the level of 80 % based on the experts' expectation, it was found that, the teachers' teaching behaviors in all three groups were not related to the objectives of teaching Thai language for Pratom Two.

กิติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้รับความกรุณาให้การแนะนำช่วยเหลือจากท่านอาจารย์หลายท่านช่วยตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องรวมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ทั้งท่านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาทางสถิติ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน ตลอดจนเพื่อน ๆ ทุกคน รวมทั้งคุณปราณี นิลประคัม ที่กรุณาเป็นผู้ช่วยในการตรวจสอบความเที่ยงในการสังเกต

ผู้เขียนขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านผู้อำนวยการโรงเรียน ท่านอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ได้ให้โอกาสผู้เขียนเข้าไปสังเกตการสอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งถ้าปราศจากการร่วมมือช่วยเหลือของท่านงานวิจัยของผู้เขียนจะสำเร็จลงไม่ได้เลย

อนึ่งการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

เดือนเพ็ญ ฤกษ์อร่าม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์.....	9
สมมติฐานของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
คำจำกัดความ	10
ความจำกัดของการวิจัย	11
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย.....	11
2. บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3. การดำเนินงาน	41
กลุ่มตัวอย่าง.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การหาค่าความเที่ยงของการสังเกต	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัมพันธกับสถิติใช้	60
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
ผลการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอน	61
ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูภาษาไทยในชั้น- ประถมศึกษาปีที่ 2	67
5 สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผลการวิจัย	86
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	104
ประวัติผู้เขียน	129

รายการตารางประกอบ

ฉ

ตารางที่

หน้า

1	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 42
2	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่แสดงออกในพฤติกรรมการสอนแต่ละรายข้อ ในพฤติกรรมการสอนกลุ่มที่ 1 68
3	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่แสดงออกในพฤติกรรมการสอนแต่ละรายข้อ ในพฤติกรรมการสอนกลุ่มที่ 2 72
4	แสดงจำนวนร้อยละของครูที่แสดงออกในพฤติกรรมการสอนแต่ละรายข้อในพฤติกรรมการสอนกลุ่มที่ 3 75
5	แสดงจำนวนร้อยละของพฤติกรรมทั้งหมดของครูแต่ละคนในแต่ละกลุ่มพฤติกรรมการสอน รวมทั้งค่าความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับพฤติกรรมการสอนของครู 80